

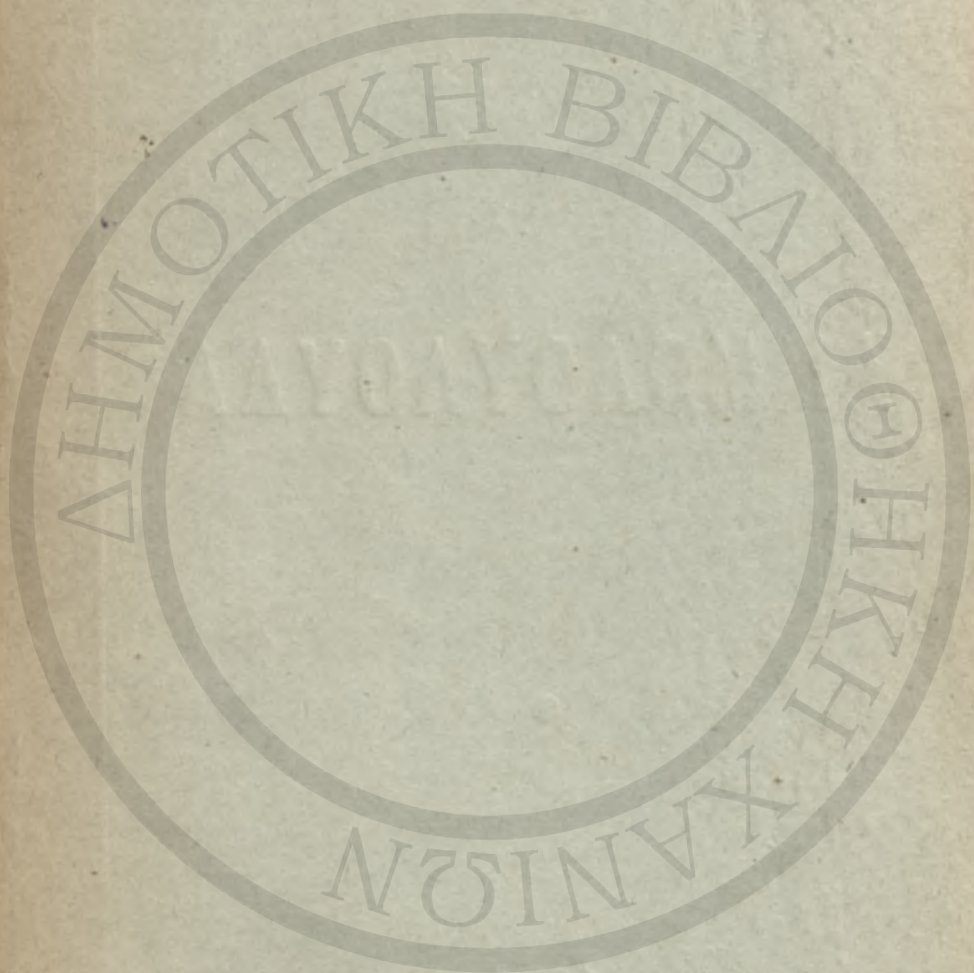
ΣΚΕΥΩΣ ΚΑΝΕΤΑΚΗ

ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΧΑΝΙΩΝ

ΑΜΜΟΛΟΥΛΟΥΔΑ

1951

Τύπος : Χ. ΣΥΝΟΔΙΝΟΥ - Οδός Λέκκα 7

ΣΚΕΥΩΣ ΚΑΝΕΤΑΚΗ

ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
— ΧΑΝΙΩΝ —
Αρ. βιβλ. 1646
Χρονολ. Εισαγ. 30-8-1954
Ειδιότητα 1025 αριθμ.
Αριθ. 888.159/καμ.

ΑΜΜΟΛΟΥΛΟΥΔΑ

ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΧΑΝΙΟΥ

ΑΜΜΟΛΟΥΛΟΥΔΑ

ΝΤΣΙΝΧ ΧΑΝΙΩΝ

Τὸ δέντρο τῆς ζωῆς μου

Ὁλέρημα, σκυφτό ἐκεῖ κάτω
τὸ δέντρο τῆς ζωῆς μου στέκει.
Δὲν τὸ κτυπάει τ' ἀστροπελέκι
μὰ τῷχει ἢ μπόρα τυραννήσει . . .
Ρουφάει κι' ἡ ξέρα τῆ δροσιά του
Κι' οὔτ' ἔν ἀηδόνι στὰ κλαριά του
γλυκὰ μιὰ αὐγὴ νὰ κελαϊδῆσει !

Ἄκαρδο καὶ τὸ ρυάκι, ὠϊμένα !
ποτέ δὲν τοῦφθασε στὴ ρίζα.
Οὔτ' ἀπαλὴ κυλοῦν βροχὴ
ψηλὰ τὰ σύννεφα τὰ γκριζα . . .
Κι' ὄλο θροῖζουν διψασμένα
κλαδιά, σὰν ὑψωμένα χέρια,
σὰν ὑψωμένα πρὸς τ' ἀστέρια
πονετικά, στὴν προσευχή . . .

Μὰ μιὰ καλωσυνάτη ἀχτίδα
ποῦ πέφτ' ἀπάνω του χρυσοῦ,
τοῦ δίνει μάταιη τὴν ἐλπίδα :
— Μιὰ μέρα, «κοντινὴ τὴν εἶδα !»
δὰ σ' ἀγκαλιάσουνε κισσοί . . .

Τώρα

Τώρα στ' ανέβασμα τοῦ δρόμου
ἔλα καὶ δῶσε μου τὸ χέρι'
μὲ πάει ἐνάντια τ' ἀγέρι
κι' ἔχω σπασμένο τὸ φτερό μου

.....

Ἔλα καὶ δῶσε μου τὸ χέρι.
Πίσω ἀπ' τὸ λόφο ὑπάρχουν κρίνα.
Σὰν θὰ τὰ δρέψω μοναχὴ
βάτοι θὰ γίνουνε καὶ κεῖνα
νὰ μοῦ ματώσουν τὴν ψυχὴ!

Τὸ Φεγγάρι

Διάπλατ' ἀνοιγμένο ἀπόψε τοῦ καλοῦ τὸ παραθύρι
καί τ' ὀλόργυρο φεγγάρι
μέσα πάλι ! Καί φωτάει τὶς βιολέτες στὸ ποτήρι
τὰ βιβλία του, τὰ κάδρα καί τὸ ξέστρωτο κλινάρι.

Τὸ φεγγάρι !

Κι' ὅπως δάχω μὲς τὴν κάμαρῃ ξαπλώσει

— γνῶριμῃ κι' ἀγαπημένῃ —

τ' ἀσημένιο φῶς του δάχει μ' ἄσπρο πέπλο σαβα-
νώσει

σὸν τοῦ Χαλεπᾶ μιά «κοιμωμένη» !

Ἦτοτε δὰ σκαρφαλώσει στοῦ παραδουριῦ τὰ
φύλλα

καί δὰ κρεμαστεῖ στῆς λεύκας τὰ κλωνιά — ἀσημιὰ
καντήλα !

Χελιδόνια

Μισεύετε! Σᾶς ἀκολουθᾶ θολή, σβυστή ἢ ματιά μου
κι' ὡς πέρα στοῦ γιालό.

Συντρόφοι στοῦ ταξίδι σας καί τὰ χρυσᾶ ὄνειρά μου.
— Πουλιά μου, στοῦ καλό!

Μισεύετε μέ ποιά χαρά! — καί γώ ἐδῶ ἀπομένω.

— Τῆς μοίρας ἢ ἀπονιά! —

Δεντρὸ φτωχὸ καὶ δύστυχο, στοῦ χῶμα ριζωμένο
πού δά τὸ δέρνει ἢ παγωνιά . . .

Τ' ὄρφανὸ

Κοιμᾶσαι στὰ μετᾶξια σου μικρούλι μ' ὄρφανὸ
κι' ἡ μάννα σου ἔφυγεν ἐχτὲς γιὰ τόπο ἀλαργινὸ
κι' ἡ μάννα σου ἐξεκίνησε νὰ πάει στὸν οὐρανό!...

Κλειστὰ καὶ τὰ χεράκια σου φτωχὸ βυζασταρούδι
κι' ὅπως ζουλαῖς τὸ μάγουλο—ροδάκινο μὲ χνούδι—
μοιάζεις πεσμέν' ἀπὸ ψηλά, τετράξανθο ἀγγελούδι!

Κοιμᾶσαι καὶ χαμογελαῖς χρυσὸ εἶναι τ' ὄνειρο σου!
"Ἄν εἶδες τὴ μανούλα σου στ' ἄσπρο προσκέ-
φαλό σου
πόσα φιλάκια σ' ἄφησε στὸ ροδομάγουλό σου;

Στόν κήπο σου

Ξερές μέσα στόν κήπο οἱ μαργαρίτες σου
τά ρόδα, τά ζουμπούλια, ἡ μώβ ἡ βιόλα.
Ξερά τά βυσσινιά διπλά γαρύφαλλα
τ' ἀγιόκλημα, ὄλα !

Κί' ἀνάμεσά τους, πάνω κεῖ στό ἀμμόστρωτο
κί' ὄγρο ἀπ' τίς δροσοστάλες στενοδρόμι
οἱ ἀραιές πατημασιές τοῦ μαύρου θανάτου
νωπές ἀκόμη . . .

Ὁ γιὸς τοῦ Λιᾶ

Ἐφτυξεν αἷμα πάλι ὁ γιὸς τοῦ Λιᾶ
τῷφτυξε φανερά μέσα στοῦ δρόμο
κι' ὅμως μέ τὸ τσαπί πάνω στὸν ὦμο
πηγαίνει ἀκόμη στή δουλειά

Καί σκάβει σὰ καὶ πρὶν ὁ γιὸς τοῦ Λιᾶ
πίσ' ἀπὸ λόφο, στὰ ριζὰ ἐκεῖ πέρα.
Ἰδρώνει στή βροχή καὶ στὸν ἀγέρα
γιατ' ἔχει σπίτι, φαμελιά . . .

Σκάβ' ὅλη μέρα ὁ νιὸς καὶ μοναχὸς
σωριάζει πέτρες, ρίζες ποὺ ξεθάβει.
Σκάβει στήν ἐρημιά, σκάβει καὶ σκάβει
σκάβει τὸ μνήμα του ὁ φτωχὸς . . .

Ὁ ταχυδρόμος

Ὁ ταχυδρόμος πέρασε τὴν ἄδεια γειτονιά
κι' ἔδωσε ρόζ ἐπιστολή στὴν ὠμορφη Σμυρνιά !
Ἔδωσε καὶ στὸ δάσκαλο τὴ ντόπια ἐφημερίδα
μὰ γὼ τὸ γράμμα σου ἀκριβὲ καὶ σήμερα δὲν εἶδα.

Ὁ ταχυδρόμος ἔκλεισε τὸ μάτι στὴ Σμυρνιά
τὴν ὥρα ποὺ τῆς πέταγε τοῦ φίλου τῆς τὸ γράμμα.
Ὁ ταχυδρόμος ἄκουσε καὶ τὸ πνιχτό μου κλάμμα
κι' ὕστερα πέρασε σκυφτός, τὴ φτωχογειτονιά.

Στὸ φράκτη

Στὸ φράκτη τοῦ περιβολιοῦ μου ἔχουν πλεχτεῖ
κισσοί.

Κί' εἶναι βραγιᾶς ὀλόδροσες κί' ἡ λεμονιά χρυσοῦ !
"Ἐνα ροδόφυλλο χλωμὸ καθὼς ριγᾶει καὶ πέφτει
τόνε ραγίζει — λαμπερὸ — τῆς στέρνας τὸν κα-
δρέπτη.

Ἐργατικὴ κί' ἡ ἀράχνη ἐδῶ στὰ ξύλα, ὄλο πασκίζει.
Κί' ὄλο περνᾶει τὸ σερπετὸ τὰ πέπλα τῆς καὶ σκίζει !
Νάτην μὲ τῆ χρυσοῦ κλωστή κί' ἡ μάγισσα ἡλιαχτίδα
ποὺ πάει νὰ δέσει τὸν κοντζέ μὲ τῆ δροσοσταλίδα !

Τὰ χέρια του

Δεντράκια μέσα στο βορριᾶ καὶ στ' ἄγριο χαλάζι
ἂν δὲν αἶς στήριξαν ποτέ ἀνθρώπινα δυὸ χέρια
φτωχὰ μου δὲν πειράζει.

Ἔχετε μπρὸς σας ἄνοιξη κι' ἔχετε καλοκαίρια.

ἽΟρδη καὶ γὼ στή ρεματιὰ χρόνια καὶ χρόνια τώρα!
Μὰ σὰ μὲ δέρνει ἡ τύχη μου — δέντρο φτωχὸ —
ἐκεῖ κάτω

τὰ χέρια τὰ δικά του
πῶς μὲ κρατοῦνε ἀλύγιστη καθὼς διαβαίνει ἡ μπόρα!

Τὸ ρολοῖ

Τὸ ρολοῖ τοῦ τοίχου εἶχε καρδιά
καὶ σὰν ἔννοιωσε ἀσυντρόφευτο καὶ μόνο
βαρειαρρώσησ' ἀπὸ πόνο.

Μὰ δὲν τῶπνιξαν ποτὲ οἱ λυγμοὶ
τὸ παλιὸ τοῦ τοίχου τὸ ρολοῖ.
Μόνο οἱ χτύποι του ἀναστεναγμοί . . .

Τὸ ρολοῖ τοῦ τοίχου μιὰ βραδυὰ
καὶ στὴν κάμαρα π' ὁ χάρος εἶχε κλείσει
δὲν ἐμπόρεσε τὸ χρόνο ν' ἀκσλουδήσει
Τοῦχε σπάσει ἡ ρυθμικὴ καρδιά . . .

Ἐβιάστηκε

Ἐβιάστηκε ν' ἀνθίσ' ἡ μυγδαλιά
καὶ θιάστηκαν νὰ ρθοῦνε πάλι πίσω
τὰ χελιδόνια, τὰ ἡμερα πουλιά.

Ἐβιάστηκε καὶ γὼ νὰ σ' ἀγαπήσω . . .

Ἐβιάστηκε ν' ἀνθίσ' ἡ μυγδαλιά
καὶ δᾶρδει παγωγιὰ νὰ τῆ μαθήσει.
Καὶ δᾶρδει νὰ σκορπίσει τὰ πουλιά.
Καὶ μένα δίχως ρόδα δὰ μ' ἀφήσει . . .

Καὶ τὸν θάψαμε

Ὁ ἀγέρας στὸ τραπέζι τὸ βιβλίον ξεφυλλᾷ.
Δὲν διαβάζει μὰ κοιτάει ασοβάρᾳ τὴν κάθε εἰκόνα.
Τώρα πάει καὶ στοῦ παπούλη τὴ μεγάλη πολυδρόνα
τοῦ χαῖδεύει τὰ μαλλιά του καὶ τότε φιλᾷ.

Κι' ὁ παποῦς μὲ τὰ σβυσμένα μάτια τὰ στιαχτιά
ὁ παποῦς κοιτάει στὸν τοῖχο τὴ μεγάλη εἰκόνα!
«ὦ! χρυσούλη . . .» Κι' ὅπως σκύβει τώρα στὴ σβυ
σμένη στιά
παίρνει τὸ κρυφὸ του δάκρυ μὲ τὸ δάχτυλό του τόνα

Ὁ ἀγέρας στὸ τραπέζι τὸ βιβλίον ξεφυλλᾷ.
— Εἶναι τοῦ μικροῦ μας Λάκη τὸ μεγάλο ἀλφα-
βητάρι —
Φέραμε γιατροὺς γιὰ κεῖνον, πλῆθος . . . Τί ὠφελᾷ;
Καὶ τὸν θάψαμε τὸν Λάκη στὶς δεκάξη τοῦ Γε-
νάρη . . .

Εΐναι λυγμός

Τ' ἄδεια τὰ βάζα· ἢ σκόνι, τὸ κλειστὸ πιάνο
δείχνουν πῶς κάποιος λείπει.

Βουβὸ καὶ τὸ ρολοῖ στὸν τοῖχο ἀπάνω
σὰν ἀπὸ λύπη.

Μὰ στὸ τραπέζι τὰ βιβλία μὲ τάξη
ἔχεις ἀφήσει.

Στοῦ ἑνὸς τὸ φύλλο τὸ κερί εἶχε στάξει
πρὶν ἀργοσβύσει.

Κί' εἶναι τὸ κάδρο στὸ τζάκι πικραμένο
στὸ σθητό, κρύο τζάκι
καὶ στὴ γωνιά σφιχτὰ κουλουριασμένο
τὸ ἔρμο γατάκι.

"Αχ! ὄλα ἐδῶ, μέσα στὸ σπιτικό σου
δείχνουνε λύπη.

Εἶναι λυγμός καὶ στὸ παράθυρό σου
τοῦ ἀγέρα οἱ χτύποι . . .

Μὲ τὸ θαμπὸ φθινόπωρο

— Μὴ τρέχετε καλὰ πουλιά κι' ἢ μπόρα δὲν σὰς
φτάνει!

Μὰ κεῖνα πᾶνε ὀλότρομα—ὦ! τ' ἅγια χελιδόνια!

*Ἐλύσαν τὰ τσαντήρια τους κι' οἱ γύφτοι ἀπὸ τ' ἄ-
λώνια

καλότυχοι καὶ πᾶνε ὀμπρός, σωστὸ ἓνα καραβάνι.

Μὲ τὸ θαμπὸ φθινόπωρο καὶ μὲ τὸ πρωτοβρόχι
ἐξεχωρίσαμε καὶ μετὶς γραμμένοι ἀπὸ τὴ Μοῦτρα.
Δὲν εἶμαι γὼ πού ἐκίνησα' μὲ μιὰ σπασμένη λύρα
ἔμεινα νὰ μοιρολογῶ ἐδῶ στὴν ἔρμη κώχη . . .

Ἡ πορτοκαλλιά

Βαρυέστησ' ἡ πορτοκαλλιά κι' ἦρθε κι' ἀκούμπησε
στή μάντρα.

Στ' ἀκρόκλωνά της — δυὸ ἀχαμνά — κι' ἡ ἀράχνη
πιάστηκε ἀνυφάντρα.

Καὶ τὸ φεγγάρι πού θὰ βγεῖ περπατητῆς στή νύ-
χτιαν ὥρα
θὰ κρεμαστεῖ στὸ δέντρο δῶ. σὰν ἀπὸ φῶς μιὰ
ὀπώρα !

Τώρα π' έσβύστη

Τώρα π' έσβύστη ό καλπασμός του άλόγου έκει
στα δάσα
ό ρυθμικός· και δέν λαλειτ κι' ό γρϋλλος μές τά
ξύλα.

Τώρα που ή σαύρα δέν τραβάει τά ξεραμένα φύλλα,
θέλω ν' άκούσουμε μαζί τών δέντρων τήν άνάσα.
Και τής ίτιās τό βογγητό που σήμερα έκλαδεύτη...
Γύρε με τώρα έσύ άκριβέ, στής λίμνης τόν καθρέφτη.
Τό πρόσωπό μου θέλω ίδει με τ' άλλο προσωπάκι
στό κρούσταλλο που δέν τó σπάει καμμιά πνοή του
άνέμου.

Κάνε την και τή χούφτα σου κούπα άργυρή καλέ μου
του βασιλιā τάσι χρυσό, νά πιω άπό κεϊ νεράκι.

Πρώτη μπόρα

Σιγομαδοῦν οἱ μυγδαλιές στ' ἀγαπημένο βάζο
καὶ στρώνουνε τὰ χιόνια τους σὲ σφαιριστὸ χαρτί
καὶ γὼ σ' ἔν' ἄλλο ἀνοιχτὸ βιβλίο ποῦ δὲν διαβάζω
μέσα στὸ σκοῦρο δειλινὸ νὰ κάθουμαι σκυφτή.

Ἐῖναι γυρτὴ κι' ἡ πόρτα ἐκεῖ καὶ νοιώθω ἀνατριχίλα
πετροβολᾶ τὰ τζάμια μας κι' ἡ παλαβὴ βροχή.
Κι' ἄχ! ποιὸς νὰ ρίξει στὰ σβυστό, τὸ τζάκι λίγα ξύλα
νὰ πάρει ὄψη χαρωπὴ κι' ἡ κάμερα ἢ φτωχή;

Σιγομαδοῦν τὰ λούλουδα τοῦ βραδυνοῦ τὴν ὥρα.
Κράζει με κι' ἀπὸ τὴ γωνιὰ τοῦ κάκου τὸ γατί.
Κι' αὐτὸ τὸ δάκρυ ποῦσταξε στ' ἀδιάβαστο χαρτί!
Μά λέω : μπορεῖ νὰ μ' ἔθλιψε καὶ μένα ἡ πρώτη
μπόρα

Πρὶν νὰ σὲ γνωρίσω

Μὲ καλωσῳρίσανε στ' ἀκρόγιαλο
ψαροπούλες καὶ χρυσᾶ καΐκια.
Μὲ καλωσῳρίσανε τὰ βότσαλα,
τὰ κλωνόγυρτ' ἄρμυρίκια . . .

Κι' ἓνα λουλουδάκι ἐκεῖ πού στάδηκα
κι' ἄδελα καλέ μου τὸ πατοῦσα,
στέναξε καὶ μοῦπε καὶ ξεψύχησε :
—Πρὶν νὰ σὲ γνωρίσω σ' ἀγαποῦσα !

Θάρθω πάλι

Θάρθω πάλι νά σε βρω μέσ τὸ καλοκαίρι
— κοντινὴ κι' ἡ μέρα πιά, κοντινὴ κι' ἡ ὥρα —
“Ὅμως, μὴ μὲ καρτερᾶς, λατρευτὸ μου ταῖρι . . .
”Ἴσως καί νά φτάσ' ἀργά μὲ τὴν πρώτη μπόρα.

Θάρθω πάλι μίαν αὐγὴ μ' ἂν δέν δέλ' ἡ μοῖρα
νά σε δῶ στὴ χώρα σου τὴ λαχταρισμένη
ἔλα ἐσὺ κι' ἀπ' τὸ στρατὶ πού μιὰ μέρα πῆρα
νά μὲ κλάψεις ζωντανὴ ἢ καὶ πεδαμένη . . .

Παινεμένη μυγδαλιά

—Παινεμένη μυγδαλιά, πρὶν ἀπ' τὴν αὐγούλα.
Φόρεσες τὰ πέπλα σου ντύθηκες νυφούλα!

—Παινεμένη μυγδαλιά, ἄκου καὶ στοχάσου :
Δὲν ζηλεύω τίποτα, γὼ ἀπ' τὴν ὠμορφιά σου.

—Παινεμένη μυγδαλιά τὰ δικά μου κλώνια.
Ἄνθισαν μὴν ἄνοιξη καὶ δ' ἀνθοῦν αἰώνια !!

Ἐκκλησοῦλα

Πάνω σ' ῥάχη χαμηλή μιὰ ἐκκλησοῦλα ἀκουμπισμένη
δὲν εἶναι πάντοτε λευκή, λουσατή νοικοκυρεμένη.
Καί τὸ καντήλι της σβυστὸ
μπροστὰ στὸν ἥμερο Χριστό.

Σάββατο βράδυ· κι' οὔτε ἤχει καμμιά καμπάνα
δῶδε πέρα.
Γροικιέται μόνο τοῦ βοσκοῦ, γλυκόλαλη ὡμορφή
φλογέρα.

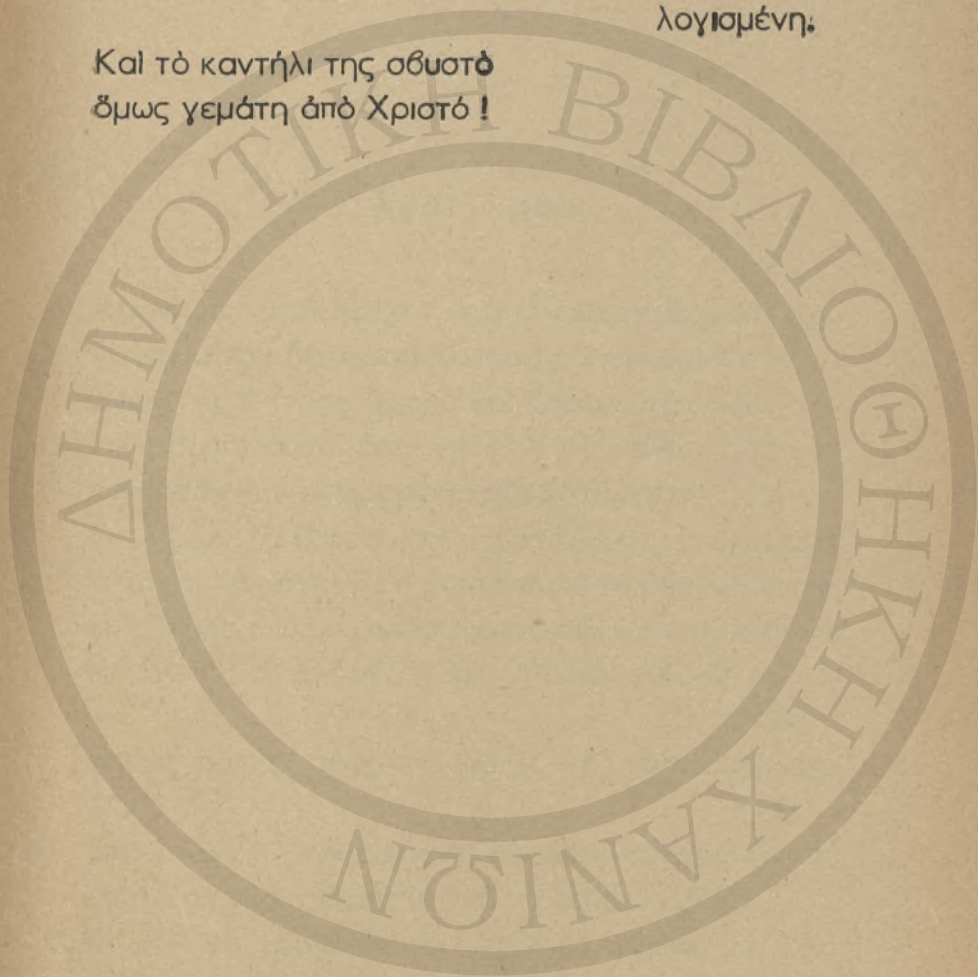
Καί τὸ κουδούνι ἀλαργινὸ
στὸ ματωμένο δειλινό.

Μὰ ἔχει μπροστὰ στὴν ἐκκλησιά φυτρώσει ἓν ἄγριο
βοτάνι
κι' αὐτὸ σκορπάει μιὰ μυρωδιὰ σὰ μερτζουβί καί σὰ
λιβάνι.

Ἐκ τοῦ θυμίαμα εὐωδιὰ
πού φτάνει ὡς μέσα στὴν καρδιά.

Πάνω σὲ ράχη χαμηλὴ ἡ ἐκκλησοῦλα ἀκουμπισμένη
μοιάζει θαρρεῖς τὴν ὥρα αὐτὴ τοῦ βραδυνοῦ συλ-
λογομένη;

Καὶ τὸ καντήλι τῆς σβυστοῦ
ὄμως γεμάτη ἀπὸ Χριστοῦ !

Χωριό μου

Χωριό μου ἀπὸ τὴν ξενητείᾳ τὸν κάμπο σου ξανοίγω
νὰ κυματίζει θάλασσα πλατειὰ καὶ χρυσαμένη !

Στέκει κι' ὁ ἥλιος ἀψηλὰ καὶ βλέπω στὸ λιοπύρι
τοὺς θεριστάδες - ὄλοι νιοί - καὶ τίς καλὲς κοπέλλες
νὰ κόβουνε τὸν ὤμορφο καρπὸ τὸ μεστωμένο.

Ἰσχυαλίζουν τὰ δρεπάνια τους στὸν ἥλιο, ἀκονισμένα
κι' εἶναι τὰ μάτια τους φωτιά, πυρὸ τὸ μάγουλό τους
κι' εἶν' ὄλο τους τὸ πρόσωπο λουσμένο στὸν ἰδρῶτα.

Κι' ἂν εἶμαι ἀλάργα τους γροικῶ καὶ γὼ τὰ χά-
χανά τους

καὶ τίς πολλὲς τους τίς φωνὲς καὶ τὰ πειράγματά
τους.

Στέκεται κι' ὁ κουβαλητὴς πρὶ κατῶ τραγουδώντας
κοντὰ σὲ μιὰ παραβολή καὶ τὰ δεμάτια δένει.

Κι' εἶν' τὸ τραγούδι του ὤμορφο, παδιάρικο, ὄλο
γλύκα.

Γροικιέται κι' ἡ ξερὴ λαλιά τοῦ τζιτζικα πιὸ πάνω
καί τ' ἀπαλό κουδούνισμα τοῦ κοπαδιοῦ στὸ λόγγο.
Κι' ὡς ξαλαργαίρνω, σκορπιστὰ δωρῶ τ' ἄρνιά νὰ
βόσκουν.

Ἄσπρα καί μαῦρα, παρδαλά, ὄλα ἀνακατεμένα.
Θωρῶ καί τὸ βοσκόπουλο στὸν ἄσκιανὸ ἀποκάτου
—ἀγόρι δεκοχτῶ χρονῶ— νὰ βαρανεστενάζει.
—Τ' ἔχεις καλὸ βοσκόπουλο καί βαρανεστενάζεις;
Κι' αὐτὸ δὲν μ' ἀποκρίνεται καί γὼ μονάχη κρίνω
πὼς βράζει μὲς τὰ στήθη του πρωτόγνωρη ἡ ἀγάπη.
Χωριὸ μου ἀπὸ τὴν ξενητεία ἡ μαύρη σὲ ξανοίγω.
Θωρῶ τὰ ρυάκια, τίς ἐληές, δωρῶ τὰ δυὸ βουνά σου
τὸν ἡμερό σου τὸ γιαλό· ἀκούω καί τοῦ κυμάτου
τὸ στεναγμὸ καθὼς φιλεῖ τὸ βράχο ἐρωτευμένο.
Θωρῶ τίς κρύες βρύσες σου, τίς μύριες σου τίς
χάρες
καί κλαίω πικρὰ ποὺ δὲν μπορῶ νὰ ρθῶ χωριὸ κον-
τά σου
γιὰ νὰ χαρῶ τὴν ὥρα αὐτὴ καί γὼ τὴν ἐμορφιά σου.

“Ωρα καλή!

Σκίζει μια βάρκα τὰ νερά και πάει μές τὸ ἀργὸ τὸ
δεῖλι.

Ἄπ’ ἄλλη πλώρη τ’ ὄρφανό, γαλάζιο ἐσάλεψε μαν-
τήλι

κι’ ὅπως δὲν στέκει στήν ἀκτὴ μήτ’ ἀδελφή του
μήτε μάννα

—“Ωρα καλή! τοῦ λέει οἰγὰ και κλαίει ξέμακρη ἢ
καμπάνα.

Ταξίδι

Ἐφυγε ἡ βάρκα τὴν αὐγὴ
πρωτοταξίδευτη, γοργή.
Ἐφυγε γιὰ ἴνα καλοκαίρι
μὰ πότε δάρδει, ποιὸς τὸ ξέρει!

Γλιστρήσε - φίδι - στὸ γιαλό.
—Σῦρε βαρκούλα στὸ καλό.
Κι' ὅπως κινῶ τὸ ἄσπρρ μαντήλι
μὲ πιάνει κλάμμα κι' ἀναφύλλι.

Ἐφυγε ἡ βάρκα μιὰν αὐγὴ
γιὰ μακρυνή κι' ἄγνωστη γῆ
καὶ Καπετάνιο ἐσένα, ἐσένα . . .
Πῶς σ' ἀγαπῶ! καὶ πᾶς στὰ ξένα.

Στό παραγώνι

“Ήτανε χειμώνας ἔξω κι’ ἡ γιαγιὰ ἡ φτωχὴ
εἶχε ἀρχίσει μιὰ ἱστορία κεῖ στό παραγώνι.

Ἐχτυποῦσε καί τὸ ντέφι στὴ σκεπὴ ἡ βροχὴ
κι’ ἔλεγε τὸ θλιβερό της τὸ τραγούδι μόνη.

Κι’ εἶχε ἀσήμια στὰ μαλλιά της, ἄσπρο πρόσωπο
χλωμὸ
καί σιγότερε με τὸ χεῖλι τῆς γιαγιᾶς καθὼς μιλοῦσε
γιὰ μιᾶς ὠμορφῆς κοπέλλας τὸ μεγάλο τὸν καῦμό
πού κρυφὰ ἀπ’ τὸν κόσμον ὄλο τὸν καλό της ἀγα-
ποῦσε . . .

Σιγοσφύριζε στὰ ξύλα κι’ ἡ χρυσοῦ φωτιά
κι’ ἔδινε μιὰ ζέστα Θεέ μου! Στὸ πατάρι, πυρωμένο
τοῦ τζακιοῦ - θαρρεῖς τὰ βλέπω - ἄσπρα δυὸ γατιά.
Εἶχαν κι’ ὄνομα τὰ δόλια· ὅμως τῶχω ξεχασμένο.

Μὰ θυμᾶμαι τὴ γιαγιᾶ μας κάθε πού νυχτώνει
καί στὶς ὥρες τοῦ χειμῶνα τίς μακρὲς καί κρύες.
Τὴ θυμᾶμαι πού καθόταν κεῖ στό παραγώνι
καί μᾶς ἔλεγε ἱστορίες . . .

Ἔλα!

Τοῦ πῆρες μάννα στοργική κι' ἀγαπημένο κύρη.
Τίποτα δὲν θ' ἀφήσεις;
— Χάρε στὸ χαμηλόδωρο κι' ἀνήλιο παραδύρι
νὰ μὴ ξαναπατήσεις!

Τοῦ ὀρφανοῦ τὸ δάκρυο, ποῦ στάζει ἀργὸ σιγὸ
τοῦ τὸ στεγνώνω ἐγώ!
Ξέρανες ὡς καὶ τῆ φτελιά π' ἀνδοῦσε στήν πορ-
τέλα
κι' ἄ δέλεις γιὰ νὰ μετρηθεῖς, μαζί μου, Χάροντα
ἔλα!

Δειλινό.

Ἦπετᾶ ἀψηλὰ τ' ἄσπρο πουλί καὶ πάει σὰ μιὰ ψυχὴ
καὶ μιὰ βαρκούλα στὸ νερὸ χρυσὸ πανάκι ἀπλώνει.
Ἐμπῆκε καὶ στήν ἐκκλησιὰ σὰ χτῆς τὸ χελιδόνι
μαυροντυμένο γιὰ νὰ πεῖ σιγὰ μιὰ προσευχή.

Κί' εἶναι κί' ἀπόψε ἔτσι γλυκὸ — βαρκούλα, ὦρα
καλή! —
τὸ δειλινό, ἔτσι ἀπαλὸ καὶ δὴ χαδεῖτ σὲ λίγο.
Ἐμεινε καὶ στήν ἐκκλησιὰ νὰ κοιμηθεῖ τὸ ἅγιο πουλί
μὰ ἐγὼ δ' ἀνοίξω τὰ φτερὰ τοῦ ὄνειρου καὶ δὴ φύγω

Εἶμαι δέντρο.

Τὴν ὥρα ποὺ σιγόκλαιγα σὲ μαύρη ἀκρογιαλιά
σὰς σκιάχτηκα ἀπὸ πάνω μου. — ὦρα καλὴ που-
λιά! »

Καὶ μοῦπατ' ἔτσι βιαστικά, πὼς πᾶτε σ' ἄλλη χώρα.
— Σὰν πάντοτε καὶ τώρα.

Τὴν ὥρα ποὺ σηκώνονταν ροδόπεπλη ἢ αὐγὴ
περάσατε καὶ ζήλεψα πουλιά μ' εὐτυχισμένα.
Νᾶτονε νᾶχα δυὸ φτερά κι' ὅς ἦταν λαβωμένα
μὰ εἶμ' ἀφτέρωγο δέντρο, δεμένο μὲ τὴ γῆ!

ΚΟΝΤΥΛΙΕΣ

ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΧΑΝΙΩΝ

Τὸ Κρητικᾶκι στὸ χορό.

Ζερβά - δεξὰ ἢ φουφούλα του καὶ στὸ ὄρτσες του
ξεφτέρι.

— Δέ σ' ἀπαρνοῦμαι μάθια μου καὶ μὴ μὲ μπαλλω-
τάρεις...

Πετᾶ καὶ τὸ σαρίκι του στὸ μυρισμένο ἀέρι:

— Νὰ ζήσ' ὁ Κρητικὸς χορός, νὰ ζήσει κι' ὁ λυράρης!

Κι' ἄμας ζυγώσ' ἡ κοπελιά, καρδιὰ πῶς νταγιαντίζεις
νὰ τὴν ἀνοιώδεις δίπλα σου λυγίστρα καὶ τσακίστρα;
« Μπρὲ καὶ τὰ μάτια χαμηλὰ καὶ σὰ τ' ἀνεντρανίζεις
ξορίζεις μούτονε τὸ νοῦ, ναι μὰ τὴ Βαγγελίστρα! »

Παλληκαρακί δεκοχτῶ χρονῶ στή πόδε βρύση
σύρνει τὸ ζηλευτὸ χορὸ καὶ δὲ θυμᾶται κύρη
Δεκάρικο κολλαριστό, τὸ βάνει γιὰ μπαξίσι!
Καὶ πάλι ξαναρρίχνει νά! καὶ γι' ἄλληνῆς χατῆρι.

Κι' ὦφου φωδιές ποῦ μ' ἀναψες καὶ νᾶταν νὰ λογιᾶσεις
τὸ σεβνταλῆ ἀποῦ σέ βαστᾶ νὰ πεῖς «ἀγαπημένο».
— Κράδιε γερὰ τὴν κοντυλιά λυράρη μὴ τὴ χάσεις.
Νὰ καμαρώσει μπρὲ ὁ ντουινιάς, ζευγάρι ταιρια-
σμένο!

”Ας ἤμουμε.

Τὸ Κρητικᾶκι στὸ χορὸ ἔχει μεγάλο χάσι.
Ἐλάτε νὰ τὸ δῆτε μπρὲ στοῦ Μαρκουλιοῦ τὸ δῶμα.
Θεόψυχα μὰ δὲν πατεῖ τὰ πόδια του στὸ χῶμα!
Κι’ ὕστερις σὰν τῆ κοπελιά, σέται καὶ κάνει νάζι.

— Νᾶμουμε κι’ εἴντα νᾶμουμε τοῦ ποταμοῦ τ’ ἀη-
δόνι... .

Λέει ἄμοναχὸ του δὰ καὶ στένεται λιγάκι.
Στένεται, σοζυγιάζεται κι’ ἀπόκειας ξετεντώνει
κι’ ἀπόκεια ξετινάσσει — γιέ! — τὸ μπλάβο του βρα-
κάκι.

— “Ἐνα κορμί ’χω ἄμοναχὸ καὶ ρεῖνο μπρὲ δὰ λυώ-
σει... .

«”Ω! νὰ χαρῶ τῆ γλῶσσα σου τῆ σκιζαμυγδαλάτη».
Παίζει κι’ ἡ λύρα κοντυλιά, παίζει π’ ἀνάθεμά τη!
— Βάστα το κειὰ σκύλε Κωστή ὥστε νὰ ξημερώσει!

— “Ἐνα κορμί ’χω ἄμοναχὸ χάρε καὶ τὸ γυρεύεις...
Κι’ ἀναστενάζει ἀπὸ καρδιάς καὶ κλαίει τὸ Κρητικᾶκι.
«”Ας ἤμουμε στ’ αὐτί σου μπρὲ τ’ ἄσπρο γαρεφαλλάκι.
Λεμονανδὸς νὰ μὲ πατεῖς τὴν ὥρα ἀποῦ χορεύεις!»

Τὸ στόλισμα τῆς νύφης.

Στοῦ μάρμπα - Γιώργη τὸν ὄντᾶ, στολίζουν τὴ Φρο-
σύνη.

(Τὸ Θοδωρῆ τοῦ παίρνουνε κι' αὐτὴ ἐπονοῦσε γι'
ἄλλο!)

Στοῦ μάρμπα - Γιώργη τὸν ὄντᾶ τ' ἀσκέρι εἶναι με-
γάλο.

Καὶ σάζει τὴ νυφούλα μας καὶ τήνε μορφοντύνει.

— Νύφη χρυσέ μου μαστραπᾶ κι' ἀσημοκαπνισμένε...

Κι' ἡ νύφη κλαίει σπαρακτικὰ — μὰ ὅλες οἱ νύφες
κλαῖνε.

— "Ἄστρο μου ἀπὺ σεργιάνιζες μὲ τὸ φεγγάρι ἀν-
τάμα...

Σύδρηνος μπρὲ κι' οἱ κοντυλιές τοῦ λυρατζῆ καὶ
κλάμμα!

— Μὰ σένα ἡ Μοῖρα σ' ἔγραψε μὲ τὸ χρυσὸ κον-
τύλι...

Λιανὰ-λιανὰ ἔτραγούδηξε καὶ τὸ Καλλιὼ τοῦ Ἄν-
τώνη.

Τούλινο πέπλο στὰ μαλλιά κι' ἡ Χρῦσα τῆ καρ-
φώνει.

Κι' ὕστερις τήνε φίλησε, στὰ μάτια καὶ στὰ χεῖλη:

— Γιά σκώσου δὰ νυφάκι μου κι' ἀφέντης σου ἀνη-
μένει!

Κι' ἀφέντης σοῦχει τὴν αὐλή μὲ γιασεμιά στρωμένη».

Καὶ τὸ νυφάκι σκώνεται... ὦφρου κακὸ μεγάλο

νά ξεψυχᾷς γιὰ τὸν Κωστῆ καὶ νὰ σοῦ δίδουε ἄλλο!

Παίξε λυράκι.

«— Παίξε λυράκι μου καλό και γώ θα σε πλερώσω.
Μπρόκες απ' τὰ στιβάνια μου θα θγάλω να σου
δώσω».

Μα σκύφτω γώ και βάνω του δεκάρικο μπαξίσι.
Κι' απόκειας πιάνω στο χορό — πανώριο κυπαρίσσι!

«— Κόσμε και κόσμε γελατζή, κόσμε κακούργε
ψεύτη!

“Οποῖος σε σένα μπιστευτεί σ' ἀπελπισία πέφτει».
Κι' ἀναστενάζω δυο βολές απ' τση καρδιάς τὰ φύλλα.
«Νᾶχα... Μαριώ μου να φιλω, τὰ κόκκινά σου μῆλα!»

«— Παίξε λυράκι μου καλά, παίξε γερά γεμάτα.
”Ισως και την πλανέσουμε τούτη τή μαυρομάτα.
Σουμαι και γώ, λυγοῦμαι — γιέ! — στον πλάταν' ἀπό
πόδε.

«Τέθοιο παλληκαράκι μπρέ, ποιός τᾶχασε ποιός
τᾶδε!»

«— Παίξε λυράκι κι' ἡ ζωή ὀπίσω δέν γυρίζει...»
Και παίζει τάξε κοντυλιά που να σε κουζουλάνει!
Μα ᾿ρδε μια βρύσ' ὀμπρός μου δά, τὸ Ροδανιὼ και
πιάνει.

Και κόβγει το τὸ ζάλο μου και με βαροκαρδίζει.

Ἐμένα.

Τὸ Κρητικὰκι σάζεται νὰ πάει στὸ πανηγύρι.
Μὰ τάξε κι' ἀξεστόλιστο, τὸ πίνεις στὸ ποτήρι.
Σάζεται καὶ ποσάζεται πού τρισανάδεμά το !
Καὶ βάνει ἄσπρο ποκάμισο, σγουρὸ κι' ὡς τὸν ἀέρα.
— Ἡ μάννα του τοῦ τῶφανεν ἡ μορφοχρυσοχέρα !—
Ἦκοψε καὶ γαρέφαλλο ἀπού τὸ ματαιπέτι.
Γαρέφαλλο μὲ τὰ νερά, ψιλὸ καὶ μυρωδάτο.
«— Στ' αὐτί σου βάλε το καλλιὰ, μὴ τὸ περνᾷς στὸν
μπέτη».
Καὶ τὸ σιθάνι τὸ στενὸ, ἀξαργιτοῦ τριζάτο
γιὰ νὰ τὴ κάψ' ὁ σκύλος νά ! τὴν ἄκαρδη Φροσύνη.
Μᾶκαψε μένα τὸ Μαριώ, δὲν ἤκαψεν ἐκείνη !

Βράζ' ὁ χορός!

Βράζ' ὁ παινάμικος χορὸς στῆ Μαρουλιᾶς τ' ἁλώνι
Καὶ δὲν τὸν σύρν' ἢ πούλια δά, λαμπρὸς ἀποσπερίτης
— στὴ στρώσ' ἀπάνω τὸ κορμί, πῶς χάνεται καὶ
λυώνει! —

τὸν σύρνει ὁ πρωτομπάρμπας μας ὁ ἄσπρος ψηλο-
ρείτης.

— Νὰ ζήσεις μπρὲ Λευτέρη.

Νὰ ζήσουνε ὅλοι οἱ γέροι!

Κ' ἐκεῖνος μερακλώνεται: «Μπρὲ τὸ κορμιδὰ λυώσει!»

Καὶ παίζει μιὰ στὴ φτέρνα του καὶ κάνει δυὸ μπαλόνια.

— Δὲ μὲ βαραίν' ἢ ἄρρώστεια μου γῆ τὰ πολλὰ
μου χρόνια!..

Καὶ πάει μπροστὰ καὶ πάει στρωτὰ στὴ χωματένια
στρώση

στ' ἄερι καὶ τὸ φέσι

κι' ὅπου σταθεῖ ὅπου πέσει.

“Ὁ Κρητικὸς τὰ τζόνευρα θαρρῶ γερὰ τὰ θέλει.

Μὰ τὴν πατεῖ κι' αὐτὸς τὴ γῆς νὰ τήνε ζουλαπίσει!

Κι' ἄ καμπουριάζει, Ἀξαργιτοῦ! τῶς Χιὸς τὸ κυπαρίσσι.

Ναδὲ πὺ ξανασκώθηκε καὶ γίνηκε κοπέλι.

Καὶ γίνηκ' — ἔδε χάρη! —

λεβέντης, παλληκάρι.

Βράζ' ὁ παντέρμος Κρητικὸς στὸν πλατανιά ἴπὸ πέρα.

«Τὴν ταχυνὴ στελιώθηκε καὶ δά, ἀποσών' ἢ μέρα».

— Δῶς τὴ Λευτέρη μου νὰ ζεῖς τὴ χέρα σου τ' Ἀλέξη

καὶ γὼ δὰ πῶ τοῦ φεγγαριοῦ νὰ θγεῖ νὰ σᾶσε φέξει.

— Βάρα καὶ σὺ λυράρη

μὲ τὸ χρυσὸ δοξάρι!

Ὁ Ἀγγελῆς.

— Ὡφου κί' ἀπάνω στοῦ χοροῦ θὰ πέσω νὰ ποδάνω...

— Νὰ ζήσουμε ὅλοι οἱ γέροι μπρέ, νὰ ζήσεις Ἀγγελη μου!»

Καί κεῖνος μερακλώνεται: — Ἄντες πουλί-πουλί μου!»

Καί κάνει ἀράδα καδιστοῦς κί' ἀπόκειους πάλι ἀπάνω.

— Γιά μένα δέ βραδυάζει μπλιό, δέ ξημερώνει ἡ μέρα...

Ἐδὰ δ' ἀφήρει καί τὸ Λιᾶ νὰ κάμει ἔτσέ ἴνα γύρο.

— Ἀνήμένε με μερακλή ἴσαμε νὰ γιαγεῖρω!»

Στυλώνει καί τοῖ πλάτες του μὲ τὴ δεξιά του χέρα.

— Θέλω νὰ γένω κουζουλός νὰ κάνει ὁ κόσμος χάσι...

Κάνει κί' ἔτσέ καί τὴ θωρεῖ τὴν ὠμορφη Σταμάτω.

Ἐτσικνογέλασε κί' αὐτὴ, τὰ μάτια ρίχνει κάτω καί γίνηκε ὠμορφότερη μὲ τοῦτο τοῦ νάζι.

— Τὰ κάλλη τᾶχει ἡ γι-ὠμορφη τὴν τύχη ἡ ἀσκημο-μούρα...

— Σταμάτω δέ σοῦ πρέπει ἔσέ νὰ στέκεις στὴν κουντούρα

κί' ἄντες νὰ σύρεις τὸ χορὸ μὲ τὴ δική σου χάρη νὰ ξανανειώσω δυὸ βολές νὰ γένω παλληκάρι!

Τὸ Κρητικάκι.

Τὸ Κρητικάκι ἄμα δὰ βγεῖ νὰ βαροπροπατήξει
μὰ καὶ σὰ πιάσει στὸ χορὸ μὰ καὶ σὰ τραγουδήξει·
κι' ὅτινα σύρει τὸ σπαθὶ ἀπὸ βαδὺ δηκάρι
φωνιάζει το ὅποια ὥρα μπρέ, πὼς εἶναι παλληκάρι !

Ἡ Μαριῶ στὸ χορό.

—Γύρισ' ἄλλοιῶς τὴν κοντυλιὰ λυράκι μου νὰ ζήσεις
γιατ' ἦρδε κόρη ζηλευτὴ νὰ πιάσει μετὰ μένα.

« Μαριῶ τὰ μάτια τ' ἄστρα σου νὰ μὴ τ' ἀνεντρα-
νίσεις.

Κράδιε τα κειέ νὰ τὰ δωρῶ στὸ χῶμα στυλωμένα!»

Καὶ κείνη τάξε μου γελᾶ καὶ κείνη κάνει νάζι.

—Δός του Μαριῶ καὶ τ' Ἀντρουλιὸ καλὰ βαστᾶ τὸ
ἴσο!»

Ἐγροίκησέ μου μπρὲ κι' αὐτὴ, τὸ ζάλο τση τὸ βιάζει

—Μέ τὸ καλὸ μέ τὸ κακὸ ἐγὼ δὰ σ' ἀποχτήσω!

—Μέ τὸ καλὸ μέ τὸ κακὸ ταῖρι μου δὰ σὲ κάνω!...

Κι' ἀνεστενάζω δυὸ βολές κοντὰ στὴν περιστέρα.

Βαστῶ καὶ τὸ χεράκι τση στὴν ἐδική μου χέρα

καὶ δὲν πατῶ στὴν ἔρμη γῆς μόνο στὰ νέφη ἀπάνω!

«Κράδιε τὰ μάτια χαμηλὰ καὶ μὴ τὰ παίζεις μ' ἄλλο.

Σκέψου πῶς σ' ἔχω μπρὲ Μαριῶ στὸ στόμα φιλημένη!

Μούδε κι' ἀπάνω μου ἡ ματιὰ πολληῶρα καρφωμένη

γιατὶ δὰ χάσω τὸ χορὸ καὶ τὸ δικό μου ζάλο».

Τὸ Κρητικὰκι λυπημένο.

Τὸ Κρητικὰκι προπατεῖ μὲ τὰ καθημερινά του.
Καὶ λειτουργοῦν' οἱ ἐκκλησῆς κι' εἶναι μεγάλη
σκόλη!

Τῶδα κι' ὄψες ἀπού' κλαιγε στὸ μαῦρο του περβόλι
κι' ὦρα ποὺ δροσοπότηζε τὰ κιτρολέμονά του.

—Ψιλὸ γαρεφαλλάκι μου σὲ κρούσταλλο ποτήρι.
Ποιὸς σοῦσβυσε τὴ μυρωδιὰ καὶ σ' ἔχει μαραμένο;
Καὶ γιάντα τάξε προπατεῖς ἐτσὰ συλλοῖσμένο;
Μπὰς ἤχασες τὴ μάννα σου; Μπᾶ τὸν καλὸ σου κύρη;

—Δέν ἤχασα τὴ μάννα ἐγὼ καὶ τὸν καλὸ μου κύρη.
Μὰ λυώνω καὶ μαραίνομαι γι' ἄπιστης νιᾶς χατήρι.

—Πέ μου τη ποιά 'ναι ἡ γι-ἄπιστη νὰ πάω νὰ τση
μιλήσω.

—Μούδε στὸ μνήμα ἀπού' δὰ μπῶ, δὲ δὰ τὴ μολοήσω!

Χορευτής.

Ὦφου παντέρμη κοντυλιά καὶ πῶς μερακλαντώνεις
τὸ γέρο καὶ τὸν κάνεις νιὸ καὶ δίδεις του φτερά!
Μπρὲ ὡς κί' ὁ πρωτομπάρμπας μου, ὁ γέρο μπάρμπ'-
Ἄντωνης
ἐπιάστη μὲ τσί κοπελιές καὶ στήν ὄμπρὸς μερά!

Καὶ δώργιε κειέ τὰ πόδια του — μὰ ὡς πού δὰ τὸ
βαστάξει; —
Κί' ἀπόκειας καμπουριᾶ ἀξαρτοῦ κί' ἀπόκειας ξε-
τεντώνει
κί' ὕστερις κάνει νὰ σταθεῖ καὶ πάλι μετανοιώνει
καὶ γίνεται θαρρεῖς πουλί καὶ λές πῶς δὰ πετάξει!

—Νὰ μάσε ζήσεις μπρὲ Ἄντωνιό!» Καὶ κεῖνος ζα-
λισμένος
ρίχνει τὸ σκοῦφο τ'ἀψηλὰ κί' ἀπόκειας κάνει γῦρο...
—Ἄνὲ ποδάνω μιὰ βολά, κοντὸ καὶ νὰ γιαγεῖρω!
Κοντὸ σέ τοῦτο τὸ χορὸ νὰ πιάσ' ἀποδαμένος.

Βράζει τὸ γλέντι κί' ἀναψε μὰ νὰ πού πάει στή δύση
ὁ ἥλιος μπρὲ κί' ἀπὸ νωρίς, σὰν τὸ φτωχὸ πουλί.
Καὶ τίνος κάνει δὰ καρδιὰ χορὸ νὰ παραιτήσῃ
ν' ἀφήσ' ἀκράτη κοντυλιά καὶ γέρο μερακλή;

